

Turun Vesihuolto Oy

Viitteemme

Lausunto
Vesihuolto

25.11.2016

Lausunto SVOP-rahastosijoituksesta liiketoimintakaupan yhteydessä

Taustaa

Turun kaupunki suunnittelee vesilaitoksen yhtiöittämistä. Lausunnossa arvioidaan vesilaitoksen myyntiä Turun kaupungin 100 %:sesti omistamalle osakeyhtiölle ja sen jälkeistä välitöntä kauppahintasaatavan pääomittamista yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Pääomittaminen tapahtuu ilman, että yhtiö antaa Turun kaupungille uusia osakkeita.

Yhtiöoikeudellinen sääntely SVOP-sijoituksia koskien

Osakeyhtiölaissa on erittäin suppeasti säännelty sijoitusta vapaan oman pääoman rahastoon. Käytännössä suunniteltu oikeustoimi muodostuu kahdesta vaiheesta, liiketoiminnan kaupasta ja kauppahintavelan pääomituspäätöksestä. Osakeyhtiössä hallitus ehdottaa velan pääomittamista SVOP-rahastoon ja kaupungin pääomituspäätöksen jälkeen velka kirjataan tasevaikutteisesti SVOP-rahastoa hyvittäen. Liiketoimintakaupalla syntyvän kauppahintasaamisen osan kuittaus tekemällä sijoitus yhtiön SVOP-rahastoon voidaan tehdä välittömästi kaupan/velan syntymisen jälkeen.

Maksuun SVOP-rahastoon ei muodollisesti sovelleta osakeyhtiölain 9:10-12 §:iä, joista 12 § koskee apporttia. Oikeuskirjallisuudessa on kuitenkin katsottu, että hallituksen huolellisuusvelvollisuuden täyttämiseksi näiden säännösten analoginen soveltaminen saattaa olla perusteltua (Airaksinen – Pulkkinen – Rasinaho, Osakeyhtiölaki I s. 786).

Analogisen soveltamisen osalta tämä tarkoittaisi erityisesti osakeyhtiön päätösdokumentaatiota seuraavista seikoista:

- omaisuudella on oltava vähintään [maksua vastaava] taloudellinen arvo yhtiölle;
- omaisuuden yksilöinti;
- omaisuuden arvostamiseen vaikuttavat seikat;
- omaisuuden arvostamisessa noudatetut menetelmät.

Lakisääteisessä tilintarkastuksessa se tarkoittaa myös tehostettua huolellisuusvelvoitetta arvovarmistuksen toteamisessa.

Ylläolevista seikoista keskeistä on arvioida vesilaitosliiketoiminnan taloudellista arvoa ostavan osakeyhtiön kannalta, ja erityisesti ottaen huomioon sen, että osakeyhtiössä taseeseen kirjattujen varallisuuserien arvot eivät ylitä niiden käypiä arvoja. Omaisuuden yksilöinti tapahtuu käytännössä jo kauppakirjassa ja sen liitteissä. Tämä johtuu siitä, että kauppa ja pääomitus tapahtuvat käytännössä samanaikaisesti.

Osana kauppaa osakeyhtiölle voi siirtyä myös sellaisia vastuita ja velvoitteita, joita ei osakeyhtiön taseeseen kirjata. Nämä on tärkeää yksilöidä ja tunnistaa jo kauppakirjadokumentaatioissa.

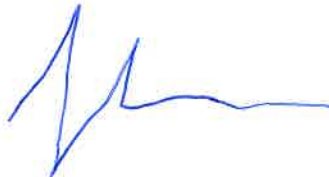
Kun osakeyhtiölain apporttisäännökset eivät muodollisesti tule sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston sijoituksessa sovellettavaksi eikä tilintarkastaja todista osakkeiden maksua tai etukäteen ota kantaa apportiin, ovat kaupungin ja osakeyhtiön väliset oikeustoimet lakisääteiseen tilintarkastusprosessiin kuuluvia asioita.

Kauppa tulisi toteuttaa siten, että yhtiöllä on heti luovutushetkestä lähtien riittävä käyttöpääoma hankitun liiketoiminnan operatiiviseen hoitamiseen. Jos kaupan ehdot ovat sellaiset, että kaupassa yhtiölle ei siirry rahoitusomaisuutta eikä muuta heti rahaksi muutettavissa olevaa omaisuutta, mutta kuitenkin liiketoiminnan velat, tulee yhtiöllä olla riittävät rahoitusresurssit hoitaa siirtymätilanteen kassarahoitustarve muulla tavoin.

Ystävällisin terveisin

Pertti Keskinen
KHT, JHT

Ari Engblom
Partner, Vero- ja liikejuridiikan asiantuntija